Numĕrul 31. Adaus la Numĕrul 166 al „Dreptăţii“ din 30 Iuliu (11 August) 1894. Anul I.

FOAIA DE DUMINECĂ
A ḌIARULUI „DREPTATEA“.

Editor: **Dr. Cornel Diaconovich.** Redactor responsabil: **Dr. Valeriu Branisce.**

Revista sĕptĕmânii.

Ministriĭ maghiari şi cestiunea română.

Cel dintâiu dintre ministrii din Pesta, Domnul Wekerle, a fost la Baia-mare, pentru că este deputatul acelui cerc. Acolo el a ţinut o vorbire cătră alegătorii sĕi. Acesta ar fi lucrul cel mai insemnat din intêmplările politice de la noi din sĕptĕmâna trecută.

Ministrul Wekerle a pomenit douĕ lucruri mai cu seamă. Lupta pentru legile politice-bisericeşti şi lupta cu naţionalităţile. Domnul Wekerle nu se teme de nici una. Lui ii este şi uşor a nu se teme. Că-ci toată inţelepciunea sa politică este, pre cum a ḑis, că legile politice-bisericeşti le va susţinê cu puterea; eară mişcarea naţionalităţilor o va inăduşi-o cu baionete.

De altcum cestiunea de naţionalităţi, cestiunea română in adeveratul ei inţeles, nici nu esistă in ochii ministrului Wekerle.

Mai de unăḑi ministrul de interne Hieronymi a călĕtorit prin Ardeal ca se studieze cestiunea română, se facă pace cu Românii, se vindece multele rele cari apasă pe Români, adecă a recunoscut şi a sancţionat că este cestiune română, care trebue negreşit deslegată, pentru că este primeşdioasă.

Tot aceasta a recunoscuto şi a mărturisito şi toate foile maghiare fără de deosebire.

Tot aceasta o spun ḑi de ḑi toate foile din Europa, invinuind de nedreaptă şi de neliberală stăpânirea maghiară.

Numai ortacul lui Hieronymi adecă prin ministrul ţĕrii Wekerle vine acuma şi ḑice că nu esistă cestiune română

Eară de altă parte ministrul Wekerle totuş declară că va deslega cestiunea naţionalităţilor, insĕ nu prin pacificare, nu prin inţelegere, nu pe cale şi cu armă pacinică, ci cu puterea, cu asprimea legilor, cu baionete şi prinsori.

Iacă ce mare contraḑicere, ce ameţală, ce confusie intre doi ministri ortaci ai unei şi aceleiaşi ţĕri.

Până când este o astfel de conglăsuire intre ministri, până când astfel sunt vederile şi părerile prim-ministrului, până când in treburi interne aşa de frunte ministri nu ştiu alt leac şi nu cunosc altă inţelepciune, de cât numai asprimea, puterea, prinsoarea şi baioneta, până atunci noi nu putem crede că se va putea deslega norocos cestiunea naţionalităţilor, deci nici cestiunea română.

Ca cetăţeni patrioţi dară ne pare rĕu, că prim-ministrul ţĕrii şi aḑi incă joacă rola struţului cu capul in paie faţă de prima şi importanta intrebare internă, de cestiunea naţionalităţilor.

Numai căinţa se nu fie prea târḑiă, prea amară. Şi avem credinţă tare că de căinţă nu va scăpa ministeriu din Budapesta.

Părerea foilor maghiare.

După vorbirea ministrului Wekerle la Baia-mare, se pricepe, bietele foi guvernamentale maghiare incă sunt in confusie mare.

Când cu Hieronymi ele au scris intr'un feliu, acum trebue se bucine in alt glas, trebue se ţină alt ison, adecă trebue sĕ se lovească pe gură scusându-se cu vechia ḑicală: „gura ḑice, gura minte“.

Cele ce ele ḑic dară n'au nici o valoare, nici o credinţă. Aşa-i soartea simbriaşilor.

De tot altul insĕ este glasul foilor oposiţionale. Ele sunt desamăgite şi nu sunt mulţumite cu jocul de a baba oarbă a ministrilor.

Unele mai fruntaşe dintre aceste foi osêndesc pe faţă inţelepciunea şi sfatul ministrului Wekerle şi spun că pe această cale şi cu aceste mijloace nu se va deslega cestiunea naţionalităţilor până când va curge apa Mureşului, a Tisei şi a Dunării.

In deosebi foaia „Magyar Állam“ o spune cu toată hotărirea, că intemniţarea Românilor este o ideiă nefericită şi că comitetul român naţional trebue se fie agraţiat.

O mică licurire.

Sub titlul „Sĕ fim sinceri“ „Südung. Reform“ din loc scrie următoarele pasage marcante: Foile din capitală se ocupă ḑi de ḑi de cestiunea română, cu care ocasiune se ivesc cele mai minunate şi mai bizare vederi, păreri şi sfaturi. Dacă am vrê sĕ impărţim aceste enunciaţiuni ḑiaristice in categorii, am putê face trei categorii.

Una o formează şoviniştii intransigenţi, cari pornesc din punct de vedere, că globul ungar este pentru ei lumea şi vestesc dogma, că tot este de estirpat ce pe pămêntul ungar nu mărturiseşte necondiţionat că este maghiar şi ar avê indresneală a afirma că are naţionalitatea sa propriă. Acest soiu constă mai cu seamă şi cu prevalenţă din patrioţi plătiţi, cari — la inceput, te miri de ce naţionalitate au fost — işi inchipue că sunt mântuitorii statului şi ai societăţii privilegiaţi şi din oficiu şi a căror convingere culminează in axioma, că in ţinuturi poliglote trebue sĕ fii aderinte al guvernului eventual deja din patriotism, şi că fie cum va fi, nu-i iertat nici când sĕ fac oposiţiune.

Un alt soiu al fabricanţilor de foi cari se ocupă de cestiunea Românilor se recruteaza din patrioţii ardeleni, in a căror mână este mai cu seamă presa capitalei şi cari fac geşeft parte din patriotism, parte represintă familiele nobilitare din Ardeal, adecă specificele interese ale acestora, ce se razimă in privilegiile avitice şi cari acestea le-ar face de basă a intregei politice de stat a Ungariei. Acestia sunt un feliu de oameni, cari dacă le dai preste degete numai de cât sbiară după secundanţi, şi cari ar dorí se inece cu dueluri adevĕrul.

Al treilea soiu se recrutează din oameni, cari scriu pentru bani şi anume scriu ceea ce li-se porunceşte.

Ne putem dară inchipuí cum ar trebuí sĕ fie opiniunea publică, care s'ar forma după espectoraţiunile astorfel de elemente; căci astfel de factori, fie din ori-ce motiv toate spun, numai adevĕrul nu. Şi in adevĕr cestiunea română se tractează intr'un mod, in care toate se esprimă, numai onestitatea şi sinceritatea nu . . .

Astfel se lucră şi se administrează la noi, şi aceasta este causa din care s'a născut cestiunea română; acesta este isvorul din care se nutreşte. Acesta este un isvor inveninat şi acela va face statului ungar cel mai mare serviţiu care va curăţi acel isvor...

Sĕ fim sinceri: dacă la noi este o cestiune română, atunci la aceea noi inşine suntem de vină.

Francesii şi Românii.

Comitet franco-român. La Paris s'a organisat o ligă specială, compusă din Francesi şi Remâni pentru revendicarea drepturilor Românilor din Ardeal şi Ungaria.

Această instituţiune a devenit sub nume de „franco-romain“, o secţiune a societăţei de etnografie şi prin urmare comitetul franco-român nu este numai o societate fără nici o autoritate, ci devine un aşeḑământ de utilitate publică, pre cum a fost recunoscută intreaga societate de etnografie prin special brevet al republicei franceze. Cancelaria comitetului franco-român s'a stabilit in piaţa rue Neagarine 28 (Paris).

In şedinţa de la 19 Iulie comitetul franco-român a luat douĕ hotărîri cu privire la organisaţiunea sa.

Prin intâia a creat douĕ-spre-ḑece locuri de membri titulari perpetui, locuri cari au sĕ fie ocupate de 11 din cei mai iluştri bărbăţi ai Franciei, al 12-lea remâne preşedintelui comitetului central al Ligei din Bucureşti.

Sunt doi preşedinţi de onoare, unul frances şi unul român. E probabil că cel frances va fi d. Jules Simon.

Din legile ţerii.

Legea despre economia şi poliţia de câmp.

Capul IV.

Insemnarea graniţelor proprietăţii.

(Continuare.)

§. 32. Fie-care proprietariu are se insemne in mod visibil graniţele proprietăţii.

Dacă graniţele proprietăţii de pământ le formează fluvii, canaluri, rîuri, vine de regulă pline de apă sau alte semne naturale, cari nu se pot mişca din loc, atunci altă insemnare a hotarului nu este de lipsă.

§. 33. In causa designării graniţelor proprietăţii municipiile sunt datoare, in timp de un an socotit de la intrare in viaţă a legii, a crea statut.

§. 34. Aplanarea cestiunilor şi controverselor referitoare la punerea, indreptarea sau inoirea semnelor de graniţă se cere de la antistia comunală.

Antistia comunală incearcă aplanarea pe cale pacinică şi prin impăciuire aplanarea controverselor şi dacă aceasta nu succede, antistia indrumă partidele la autoritatea administrativă ca for intâiu.

Autoritatea administrativă ca for intâiu ascultă mai nainte individi cari cunosc impregiurările locale sau şi specialişti şi in cas de lipsă dispune ieşirea la faţa locului şi apoi decide pe lângă susţinerea neconturbată in un an de dile a proprietăţii.

Dacă graniţa este obiectul de dispută atunci pe cale administrativă nu se poate apela contra decisiunii; ci pe cel neindestulit cu sentenţa trebue indrumat ca in termin de 30 de dile se-şi caute dreptul pe cale judicială.

Dacă in acest timp nu se dă acusa, semnele de graniţă sunt numai de cât a se pune in sensul decisului adus.

Contra acelor hotăriri cari se referesc la modalităţile punerii semnelor de graniţă sau la purtarea speselor la semnele de hotar comune, se poate apela pe calea administraţiunii, in care cas forul al doilea decide definitiv.

§. 35. Despre punerea şi susţinerea semnelor de graniţă a proprietăţii de pământ in sensul statutului se ingrigeşte antistia comunală sau magistratul orăşenesc, care dispune facerea in terminul statorit semnele de hotar nepuse, ruinate sau nimicite pe spesele respectivului proprietariu, dacă acele semne fără motiv acceptaver nu se pun in termin de 15 dile socotite de la provocare incoace. (Va urma.)

Cronică.

Avisare. Tinerii români de confesiunea gr. or., cari vor cerceta in anul scolastic viitoriu scoalele gimnasiale, reale, comerciale ori industriale in Timişoara şi voesc a fi intreţinuţi in Alumneul gr. or. român din loc, se-şi dee recursele la subscrisul până la 15 August st. n. a. c. La recurse sunt a se alătura atestatul scolastic din anul trecut, atestatul de botez şi atestatul de paupertate subscris şi de parochul local. — Timişoara, la 4 August 1894. Emanuil Ungurianu preşedintele alumneului.

Ruga din Fabric. Dumineca in 5 August s'a ţinut in grădina bisericei ruga s. Ilie. De astădată timpul a fost favoritoriu. Cântările şi producţiunea piesei teatrale au reuşit prea bine şi au şi fost remunerate prin repeţite aplause fraguroase. Jocul ce a urmat apoi s'a continuat până in dalbe dori cu mult foc şi dor. Grădina a fost literalminte indesată de public român şi străin, din loc şi dimpregiur. Românimea din Timişoara a fost aproape toată de faţă. Venitul bisericei incă este imbucurătoriu.

Românii din Torontal. Tinerimea studioasă română diu Comloşul-mare şi Nereu au arangiat o petrecere in 5 August st. n. in Comloş, care a avut un succes deplin, avênd venit curat cincideci floreni, din care sumă a donat pentru copii sêraci treideci floreni, ear pentru Monumentul lui Iancu douêdeci floreni. Efectul moral a fost binefăcătoriu.

Biserica română din Maiere. Pentru biserica română gr. or. din Maierile Timişorii au mai incurs din Timişoara, Oraviţa, Checia-română, Bănia, Utvin aproape 70 fl. v. a. contribuiri benevole naţionale. Lista specială o vom publica-o in numerul următoriu, pre cum şi contribuirile ce vor mai incurge până atunci.

Hirotonire. Preasânţitul Domn Episcop diecesan al Caransebeşului Nicolae Popea a hirotonit pe teologul absolut Ioan Chişozan din Ghiroda intru diacon Dumineca in 29. ear intru prosbiter Luni in 31 Iuliu a. c., pentru parochia din Chevereşul-mare.

Anunciu. Se caută doi tineri absolvenţi ai unei şcoale preparandiale ca institutori pentru clasele primare.

A se adresa la direcţiunea institutului de băieţi „I. Iavet“ Craiova (România).

Foc in Dragoeşti. Sâmbêta trecută după amiadi au ars o casă, zidirile laterale şi toate câte au fost intrinsele suferind astfel vêduva Eva Ujica o daună mare. Cercetarea a dat de urmă că focul l'a pus Sanda Maniu din ură şi resbunare. Muierea pĕcătoasă a fost dată pe mâna judecătoriei cercuale reg. din Buziaş.

Oficiul postal din Maiere. Direcţiunea postală avisează că la oficiul postal din Maierile Timişorii se primesc şi se espedează şi telegrame.

Patriotismul oraşului Măcău. Sub acest titlu cetim in foile patriotice următoarele: Fie-cine ştie, că oraşul Măcău sê află in sinul Canaanului maghiar, este capitala bogatului comitat al Cenadului, este o astfel de „ţeară de ceapă“, care numai din preţul cepei roşie ar putea plăti toată datoria a câte unui oraş micuţ. Acest harnic oraş s'a incordat groaznic acuma. Anume in Măcău incă s'a deschis colecta de contribuiri pentru monumentul lui Kossuth şi oraşul a şi trimis resultatul la Budapesta. Cu astfel de resultat credem că nu se poate mândri nici un oraş al patriei. Suma trimisă nu este mai mică ca — doi floreni. — Liniştiţi-vê, mai sunt destule astfel de comune, cari nu vreau sê ştie nimic de monumentul lui Kossuth. De altcum sê poate că şi Măcăianii sunt sătui de ale lui Kossuth. Alt comentariu este de prisos.

Prelegerile in secţiunea teologică de la seminariul diecesan gr. or. român din Arad pentru anul 1894/95 se vor incepe cu diua de 3 Septemvre st. n. a. c. Tinerii cari

---

FOIŞOARA.

„Totul pentru naţiune“.

Devisa sororilor noastre.

Romănce graţioase, surori iubite-a mele,
Voi verdi cununi de lauri pre frunte de martir —
Când vĕd cu câtă rĕvnă in toiul luptei grele,
Intraţi cu fraţii-alături mĕ 'nalţ şi vĕ admir!

Mĕ 'nalţ in gând şi 'n suflet la vremile strĕbune,
Şi vĕd, par' că, nainte-'mi, eroi cu chip virgin:
Cornelii şi Vestale, ce falnic ştiu impune
Prin faptă şi vîrtute duşmanului strein . . .

Şi-admir inima mare, curată, românească,
Şi sfânta hotărire, ce toate aţi luat:
„Romănc'a adevĕrată naţiunii se jertfească
Avut, viaţă... totul, — ce Ddeu i-a dat.“

Pe flamura vieţii romănca-a scris programul,
Cu dênsul credincioasă ea merge naintând;
In giurul vetrii sale o sĕ 'nflorească neamul
Acum, in dile negre, mai mult ca ori şi când!...

Fii mândru 'n al tĕu suflet române, că eşti tare,
Ograda casii tale e raiu de mândre flori;
Se vie-acum duşmanul ori cât ar fi de mare,
O sĕ-'l repună, sigur, mirosu-'mbătătoriu . . . . .

De trei ori fericită eşti naţie iubită,
Când cerul te 'ncunună cu lauri de martir;
Când pentru-a tale drepturi in inimi sĕ agită
A lumii neamuri toate şi 'n lupte se inşir! . . .

Şiria, la 26 Iuliu 1894.

Alesandru Muntean alui Vasile.

Cei trei bĕtrâni.

— Naraţiune, de Leo Tolstoi. —

Episcopul din Archangelsk călĕtoria pe o navă la pelerinagiul din Solosk. Pe aceeaşi navă mergeau şi peregrini, cari doriau sĕ vadă sfânta mănăstire din Solosk. Vêntul era favorabil, cerul curat şi nava nu era isbită incoace şi incolo. Unii dintre peregrini erau culcaţi, alţii mâncau şi erau intre ei şi de aceia, cari şedeau unii lângă alţii şi povestiau. Episcopul incă merse pe bordul nâvei, umblând in sus şi in jos. Un ţĕran mic de statură arăta cu mâna in direcţia cârmei nâvei, şi ceilalţi ascultau cu toţii. Episcopul sĕ opri şi apoi privi intr'acolo: nu vĕdû nimic de cât Marea, ale cărei spume sclipeau in razele soarelui. Păşeşte mai aproape s'audă ce vorbesc.

Când ţĕranul vĕdû pe episcop, îşi lua căciula de pe cap şi tăcû; şi ceilalţi salutară respectuos şi se inchinară cu reverinţă.

— Nu vĕ neliniştiţi, fiii mei, dise episcopul. Vreau se aud, ce vorbeşti tu, bunule om.

— Pescariul ne vorbeşte despre bĕtrâni, observă un negustoriu, care, se vede, avea mai mult curagiu.

— Despre bĕtrâni? intrebă episcopul, păşind mai aproape, şi şedû. Las se ascult şi eu. Ce ai arĕtat intr'acolo?

— Acolo se vede o insulă, rĕspunse ţĕranul, arĕtând spre dreapta. Pe insula aceea trăesc trei bĕtrâni, care-şi caută mântuirea sufletului.

— Dar unde e insula aceea?

— Poftiţi de vĕ uitaţi in direcţia mânei mele; vedeţi acolo un nor; de a stânga, puţin mai departe, se intinde pe orizont ceva, ca o pânză.

Episcopul priveşte mereu in direcţia arĕtată. Din apă se rĕsfrâng razele soarelui c'o splendoare mare, şi el, cu ochii lui nededaţi, nu observă nimic.

— Nu vĕd nimic, dise. Cine sunt acei trei bĕtrâni de pe insula aceea?

— Bărbaţi evlavioşi, rĕspunse ţĕranul. De multe ori am audit vorbindu-se despre ei inainte de a-i putea vedea. In sfêrşit in vara anului trecut i-am vĕdut pe câte-şi trei.

pe viitoriu ar dorí sĕ fie susceputi la curs, sĕ aviseazǎ ca, recursele lor, inştruite cu documintele despre calificaţiunea recerută sĕ le aştearnă Consistoriului de aici cel mult până la 9/21 August a. c. observându-se acestora, că resoluţiunea de primire sĕ va intima fie-căruia, prin concernintele oficiu. Arad, din şed. consist. de la 20 Iuniu 1894 st. v.

Vreme grea in Ţerenteaz. In 31 Iuliu noaptea s'a descărcat asupra invecinatei comune române Ţerenteaz o tempestate grea impreunată cu tresnete şi tunete. Casa lui Vasa Sudu din capul satului a fost tresnită de fulger şi a ars de tot. Asemene a tresnit intr'o turmă de oi; mai multe oi au fost ucise. Dauna causată de tempestate este considerabilă.

Preotul din Moşniţa pus sub acusă. In perciunatele din loc cetim că tribunalul reg. din loc a pus in stare de acusă pe vrednicul paroch român gr. or. Dimitrie Adam din Moşniţa, comitatul Timiş, sub pretecst că a agitat contra naţionalităţii, pe când in faptă numitul paroch şi-a implinit numai datorinţa preoţească pe basa dreptului ce i-l dau legile ţĕrii. — E trist dacă am ajuns aşa departe in cât insinuările şi clevetirile cunoscutei pici miserabile din Moşniţa pot fi aşa uşor intrebuinţate spre nepăciuirea şi terorisarea unui preot consciu şi blând cum este chiar şi parochul român din acea comună. E groaznic multă rĕutate şi ticăloşiă aḑi intre oameni. Insĕ noi ţinem tare că adevĕrul tot va triumfa şi denunciantii mercenari se vor spulbera.

Desminţire categorică. La tendenţioasele ştiri colportate prin foile străine din loc atât despre predica contra Kisdedovodelor cât şi despre nesubscrierea unui atestat maghiar, Domnul Dimitrie Adam, paroch gr. or. român in Moşniţa cere se publicăm cea mai categorică desminţire. Despre ambele intêmplări foile străine au fost sugerate fals şi cu intenţiune rea şi deci acele s'au publicat de tot denaturate, absolut necorespunḑĕtoare adevĕrului, ceea ce se va adeverí şi in cursul eventualei investigaţiuni. Căci doară preoţii bisericei gr. or. din această ţeară n'au ajuns deja la soartea, ca ori şi care scriitoraş de la sate, jidan sau nejidan, sĕ-i poată comanda şi se poată abusa nepedepsiţi de posiţiunea şi autoritatea oficiilor parochiale, in scopul unor treburi private personale. S'au făcut paşi ca foile străine incă sĕ iee notiţă de această desminţire.

Muştele columbace. Ştirile mai nouĕ ne spun că in comitatul Caraş-Severin la hotarele comitatului Timiş s'au ivit roiuri intregi de muşte columbace atât de primeşdioase pentru cai şi pentru vitele cornute. Comitatul Caraş-Severinului a şi făcut necesare disposiţiuni de scutire şi a recercat şi pe vicecomitele comitatului Timiş ca se iee mĕsurile de lipsă. Cea mai de frunte mĕsură potrivită este ca vitele şi caii sĕ nu se scoată la păşunat la câmp până când nu vor fi dispărut periculoasele muşte de pe hotar. Atragem dară in deosebi atenţiunea tuturor economilor şi proprietarilor de vite.

Un loc de adjunct notarial. Cu incepere din 15 August n. a. c. este a se ocupa postul de adjunct notarial comunal in Knéz comitatul Timiş cu 15—25 fl. salariu lunar şi provedere deplină sau cu 40 fl. salariu lunar fără provedere. Se recere cunoştinţa limbei române, maghiare şi germâne.

Foc de pădure. In 31 Iuliu n. a erupt foc in estinsele păduri ale fundaţiunii dominiale de pe hotarul comunei Liget, comitatul Timiş. Energicei intreveniri a pădurariului Nicolaevici este a se mulţămi că focul n'a luat dimensiuni mari şi s'a putut localisa in timp relativ scurt căḑênd jertfă focului numai vr'o câteva jughere de pământ.

Alegere de invĕţătoriu in Pobda. In 22 Iuliu s'a ţinut in comuna Pobda, comitatul Torontal, alegerea de inĕţătoriu român gr. or. sub conducerea Domnului Dr. Traian Putici, protopresbiterul tractului. Actului alegerii a premers solemna chemare a Duhului sfânt. Sinodul electoral a fost bine cercetat şi a decurs in cea mai deplină ordine şi armoniă. Dintre toţi candidaţii Domnul Iulian Puticiu, invĕţătoriul substitut de până acuma s'a ales cu insufleţită unanimitate.

O nouă rugăciune pentru catolicii din Ungaria. La cererea preoţimei catolice din Ungaria, scrie „Magyar Állam", Papa Leo XIII a permis din incidentul desbaterilor reformelor bisericeşti o nouĕ rugăciune către suprema patronă a Ungariei de a ajuta catolicilor „in această strêmtorare mare şi pericole multe". Rugăciunea se incheie cu rugarea către toţi sfinţii Ungariei: Rugaţi-vĕ pentru noi şi ne mântuiţi din mâna rĕului nostru duşman, acum şi totdeauna!" De mult rostesc şi alţii această rugăciune.

Stomac găurit. In Purkersdorf a murit pe neaşteptate gendarmul Iaromlin, un om tinĕr de 26 ani. La obducţiunea corpului mortului medicii au aflat in stomac in partea de către spate o gaură de mărimea unui ban.

Foamete in Sêrbia. Foaia sêrbească din Belgrad „Male Novine" raportează, că in urmarea secetei recoalta de cucuruz este nimicită in toată ţeara. Cucuruzul insĕ este principalul articol de nutremênt al poporaţiunii şi astfel guvernul va fi silit a face disposiţiuni pentru a preveni o mare foamete. Tot din această pricină va fi greu poporului a plătí dările publice.

Trigemeni. Ileana Duruţ din Izvin a născut in August n. trei băieţi sănĕtoşi; mama insĕ a murit in cealaltă ḑi in urmarea acestei naşteri.

Pesta bovină. S'a constatat că in comuna Ciatad comitatul Torontal a erupt intre vitele cornute pesta bovină numită in graiul poporal ciuma vitelor. Asupra comunei s'a dispus carantina.

Cholera. Considerând că nu numai in Galiţia, ci şi dincoace de graniţa Galiţiei cholera sĕ lăţeşte tot mai mult şi ia din ḑi in ḑi dimensiuni tot mai mari, autorităţile oraşului Timişoara şi ale comitatului Timiş au luat cele mai severe mĕsuri pentru prevenirea acestei epidemie ingrozitoare. Disposiţiunile făcute se referesc mai cu seamă la curăţenia internă şi esternă a traiului, adecă a locuinţelor şi a mâncărilor. Pondul cel mai mare se pune pe o viaţă solidă şi trează, pre cum şi pe desinfectarea radicală a anumitelor locuri din casele şi curţile oamenilor. Cei ce nu respectează conştiincios aceste disposiţiuni, sau chiar le calcă in picioare, vor fi aspru pedepsiţi. Controlarea se face in fie-care ḑi.

Şi a spus ţĕranul, că el s'a suit pe o luntre, ca sĕ pescuiască, şi luntrea l'a dus spre insula amintită. Când a debarcat la ţĕrm, el nu ştia unde se află. Când dimineaţa s'a hotărît sĕ afle unde l'a dus vênturile, ajunse la o colibă dinaintea căreia a vĕḑut un bĕtrân, iar după scurt timp alţi doui bĕtrâni păşiră din colibă. L'a incălḑit, i-a dat de mâncare, de bĕut, şi i-a ajutat sĕ-şi cârpească luntrea spartă.

— Dar cum erau ei? intrebă episcopul.

— Unul, un bĕtrân, mic, cocoşat, mai bĕtrân doară de o sută de ani, purta un talar ros şi o barbă, care de albă ce era bătea niţel in verde; faţa lui plină de bunĕtate surîdea mereu ca feţele ingerilor lui Dumneḑeu. Al doilea ceva mai inalt, are barbă lungă sură, e om plin de virtute şi poartă un caftan sdrenţuit; el îmi invêrtea luntrişoara ca pe un ciubărel şi n'avuiu nici atâta timp ca se-i săr in ajutoriu. Faţa lui incă era veselă. Al treilea incă era inalt şi cu o barbă lungă, albă ca zăpada, îi ajungea până la genunchi şi undula mereu; faţa lui serioasă, lungile gene îi acoper ochii — e desculţ şi nu poartă de cât nişte sandale din lemn, legate de căputa picioarelor.

— Ce a vorbit cu tine?

— Ei mai mult făceau semne cu mânile, şi chiar intre sine vorbeau puţin. Mai vêrtos îşi citeau unii la alţii din ochi, ca ce voesc sĕ ḑică. Eu am intrebat pe cel mai inalt, că se află de mult pe această insulă? El îşi increţí fruntea, mormăí ceva, ca şi când ar fi mânios, dar micul cocoşat îi prinse mânele şi surîse. Cel mare se liniştí indată.

In timp ce ţĕranul povestea, nava ajunse aproape de insulă.

— Acum se poate vedea curat insula, strigă neguţătoriul, arĕtând in direcţia aceea. Poftiţi numai şi priviţi intr'acolo.

Episcopul priví, şi de fapt vĕḑu intre cer şi apă, ceva negru. Priví incă cât-va timp in aceeaşi direcţie şi apoi merse pe cealaltă parte a năvi la cârmaciu.

Ce fel de insultă e aceasta? incepu el vorba.

— O mică insultă fără nume, cum se află multe pe aici.

— Este adevĕrat, că acolo sunt trei bĕtrâni, cari îşi caută mântuirea sufletului.

— Am auḑit şi eu despre aceasta domnule episcop. Că adevĕrat este, nu pot sĕ-ţi spun. Pescarii dic, ce-i drept, că i-au vĕḑut, dar ei de multe ori vorbesc câte verḑi şi uscate, fără de nici un inţeles.

— Mi-ar plăcea se-i vĕd. Cum s'ar putea oare?

— Nava nu poate debarca la insulă, dar poate merge o luntre până acolo; trebue sĕ rogi pe căpitan.

Au chiămat pe căpitan.

— Aşi vrea sĕ cercetez pe bĕtrânii de pe insulă, ḑise episcopul. Mai putea duce până acolo?

Căpitanul voia sĕ-l facă sĕ se lase de hotărîre.

— S'ar putea, dar ar cere mult timp, şi te incredinţez, prea sfinţite, că nu merită tot lucrul atâta osteneală. Am auḑit că pe insula aceea trăesc trei bĕtrâni proşti, cari nu inţeleg pe nime, chiar nici pe ei; sunt muţi, ca peştii.

Tot una, eu vreau sĕ merg acolo şi vĕ plătesc ostenelele. Du-mĕ dară.

Căpitanul fu silit se-i implinească dorinţa. Matroḑii intoarseră ventrele, cârmaciul cârma, şi nava luneca printre valuri spre insulă. Pe seama episcopului se puse un scaun pe prora năvi. El se aşeḑă pe el şi privia cu atenţiune spre insulă. Toţi peregrinii s'adunară in jurul lui şi admirau insula de care se apropiau. Cei-ce aveau ochi mai ageri, distingeau chiar şi pietrile de pe ţĕrm — şi in momentul acela vĕḑură şi coliba. Un peregrin, zări pe cei trei bĕtrâni. Căpitanul aduse un ochian, priví cu el spre insulă şi apoi il intinse episcopului.

— Da, ḑise, pe ţĕrm, la dreapta, de la acea piatră mare, stau trei oameni.

Episcopul indreptă ochianul in partea aceea. A vĕḑut trei bărbaţi, stând unul lângă altul: unul inalt, altul mai mic, de cât el, şi pe un al

Foc in Făget. In 31 Iuliu n. după amiaḑi a erupt un foc infricoşat in comuna mare Făget, care in timp scurt a prefăcut in cenuşă cinci case cu zidirile laterale cu tot. Trebue sĕ amintim spre caracterisarea stării trebilor publice de la noi, că in comuna Făget au ars in anul trecut 100 de căşi şi alte zidiri, că in acea comună este şi o sumă de oameni inteligenţi, institute de cultură, chiar şi sediul unui protopretoriat, că pe acolo curge rîul Begeiu, şi că cu toate aceste focul cel din urmă incă a putut lua dimensiuni inspăimêntătoare mai cu seamă numai pentru că era lipsă de apă şi de suficiente recuisite de stêns. Apoi nu-i mirare dacă in Ungaria se topesc centre provinciale intregi.

Omorită prin cruce. In foile străine din loc cetim următoarele: In comunele rurale române din Bănat este obiceiu a pune la groapa mortului cruce cioplită din pociumpi tari şi grei de gorun. Aceste cruci ţin timp indelungat, insĕ partea de pămênt de la o vreme incă putreḑeşte. Locuitoarea din Dragomireşti Maria Iuga a mers in 1 August, adecă in ḑiua s. Ilie in cimiteriu la mormêntul fiului sĕu, mort de mai mulţi ani, ca sĕ dee pomană sĕracilor. Inainte de acea insĕ s'a aruncat dealungul mormêntului şi s'a bocit, ca sĕ-şi aline durerea. Crucea a fost putreḑită la rădĕcină, viforul ce sufla atunci a resturnat crucea, care a căḑut pe capul sĕrmanei mame şi a omorît'o pe mormêntul fiu-sĕu. Tragica intêmplare a provocat sensaţiune generală in comuna intreagă.

Jertfele beţiei, negrigii şi nepriceperii.

Inveninarea sângelui prin bani de aramă. Teodor Pilvax, cassariul institutului de asigurare mutuală contra focului, intr'o seară la cină şi-a tăiat puţin degetul arĕtătoriu. Ei insĕ nu s'a interesat mult de această rană şi şi-a căutat de trebile sale. Din intêmplare in ḑiua următoare a avut sĕ numere mulţi bani de aramă şi deja la amiaḑi i-s'a umflat mâna groaznic. După amiaḑi a consultat un medic, a fost insĕ prea târḑiu, căci pre cassariu nu l'a mai putut mântuí şi in a treia ḑi nenorocitul cassariu a murit in urmarea inveninării causate prin banii de aramă.

O ceartă de moştenire şi urmările ei. In comuna Liget trăiau de mai mult timp in ceartă sororile Sanda şi Iconia Ionescu din pricina unei căsuţe ce au moştenit de la părinţii lor. De şi spesele s'au urcat la o sumă considerabilă cearta totuşi nu s'a isprăvit, căci ambele surori erau prea tari de cap. In noaptea din 24 spre 25 Iuliu a erupt foc in podul casei şi focul a mistuit casa toată. Acum cearta a incetat, insĕ nu şi procesul pentru punerea focului, căci Iconia a fost deţinută şi pusă in prinsoare fiind că este bănuită a fi pus focul.

Urmările beţiei. Trei reservişti au plecat din Ciclova pentru a face cele 13 ḑile deprindere de arme la regimentul 43 din Biserica-albă. La staţia Iassenova insĕ au ajuns prea de vreme; se duseră dară in cârcimă şi beură cinci litre de rachiu de cel spurcat jidovesc. Re'ntorşi la staţiă vĕḑură că n'au bani de ajuns pentru calea ferată; se hotărîră dară sĕ meargă pe picioare la Biserica-albă. Ievrem Lăpĕdat insĕ se despărţí de ortacii sĕi N. Ursulescu şi I. Lipiciu şi veghetoriul de la calea ferată l'a găsit mai târḑiu zăcênd pe şine şi sângerând din trei rane grele la cap. Lucrătorii l'au ridicat, ear medicul chemat l'a visitat şi i-a cusut ranele. După ce s'a trezit din beţia de rachiu şi şi-a venit in fire, Lăpĕdat a povestit toată păţania sa. El a mărturisit, că a alergat după trenul de marfă ce plecase din Iassenova spre Biserica-albă şi a vrut sĕ se urce pre vagonul din urmă insĕ n'a fost in stare sĕ se urce, ci s'a isbit cu capul de păretele vagonului şi a căḑut, cu care ocasiune a căpĕtat aceste rane grele la cap. Este noroc că n'a căḑut intre şine, unde apoi tot s'ar fi sdrobit.

Fete inecate. In 30 Iuliu n. 5 fete din colonia Szapáryfalva s'au dus la Timiş sĕ se scalde după prânḑ. Fetele, cari nu ştiau inota, au ajuns la un loc unde apa este peste trei stângini afundă. In scurt timp fetele simţind că incep a se cufunda au strigat infricoşat după ajutoriu. Un lucrătoriu român fiind in apropiere pe câmp şi auḑind strigătele desperate a grăbit la ţermure şi vĕḑênd marele pericol numai de cât a sărit in apă şi după o luptă incordată a mântuit cu viaţă trei fete. Alte două surori, cari s'au inclestat una in alta, Clara Şipos de 17 ani şi Iuliana Békési de 16 ani, s'au cufundat şi bravul om numai moarte le-a mai putut scoate din apă. Numele bravului om este demn se-l cunoască ţinutul intreg.

Felurimi.

Vêrsta generalilor germani. Sunt actualmente in Germania 45 de generali pensionari cari au trecut vêrsta de 90 de ani.

Decanul acestor veterani, generalul Goetz s'a născut la inceputul secolului şi a părăsit serviciul activ acum 35 de ani.

Principile de Bismark născut la 1 Aprilie 1815 acupă pe lista vechimei No. 54.

Compot de pere in oţet. Curăţim perele, le injumĕtăţim şi scoatem sêmburii cu totul. Appi fierbem oţet bun cu zăhar; scorţişoară şi garoafe; luăm spuma, punem perele inăuntru şi le lăsăm sĕ se moaie puţin, apoi le turnăm intr'n vas. A doua ḑi scurgem oţetul şi îl fierbem până ce devine ca un sirup subţire. Atunci punem perele intr'o sticlă (de comp.), turnăm d'asupra zamă rĕcită şi legăm sticla bine cu hârtie tare, sau mai bine cu pergament.

Pentru ce se strică ouĕle? Coaja ouĕlor fiind poroasă (adecă proveḑută cu mici găurele, ce nu se nici vĕd cu ochiul liber) aerul pătrunde inlăuntru, de aici evaporaţiunea părţii fluide a oului şi putreḑirea, imputţirea lui. Pentru de a se impedeca aceasta, trebue impedecată intrarea aerului in lăuntrul oului. Mijloacele sunt varii, astfel sunt: aşeḑarea ouĕlor cu vêrful in jos in vase cu unt de lemn, ceară, sau mai bine in vase cu lapte de var. — i.

Folosirea gazetelor invechite. Mulţi sunt cari gazetele le adună după cetire, numĕr de numĕr şi le păstrează cu sfinţenie, căci îşi ḑic: de ce se le arunc de ici colo, de mâncare nu-mi cer, apoi stricăciune ni-

---

treilea, care era de tot mic. Ei stau la ţerm prinşi unul de altul.

Căpitanul s'apropiă de episcop.

Dacă prea sfinţia ta doreşti, atunci de aici poţi debarca la ţerm; până când te reintorci noi aruncăm ancora.

A dat poruncă, au aruncat ancora, au strîns ventrelele. O barcă au deslegat de navă, lopătarii au sărit in ea şi episcopul scoborî mica scară şi şeḑù pe un scaun in barcă. Lopătarii porniră barca şi ea sbura spre insulă.

Când erau de-o aruncătură de piatră de la ţerm, ei vĕḑură stând acolo trei bĕtrâni: un bărbat inalt desculţi, altul intr'o haină sdrenţeroasă, şi-un al treilea, care abia era de câte-va palme in inălţime; el purta un talar sfâşiat. Se ţineau toţi trei de mână.

Lopătarii leagă barca şi episcopul sare pe ţerm. Cei trei bĕtrâni îl salută inchinându-se. Episcopul îi bine-cuvêntă, ei se inchină şi mai adânc. Episcopul incepe sĕ le vorbească.

— Am auḑit — ḑise el — că voi vĕ căutaţi aici mântuirea sufletească şi vĕ rugaţi lui Christos pentru oameni. Eu sunt sluga nevrednică a lui Christos, 'mi pasc turma de mila Domnului. Aşa dară, ca pe servii lui Dumneḑeu, am venit sĕ vĕ vĕd şi pe voi, şi dacă pot, sĕ invĕţ de la voi.

Bĕtrânii ascultau, zîmbiau şi priveau unii a alţii.

— Spuneţi-mi cum serviţi voi pe Dumneḑeu, cum trăiţi, continuă episcopul.

Bărbatul, cu barba lungă, albă, priví suspinând spre cel mai vêrstnic, spre micul bĕtrân cu talarul sdrenţeros; cel mijlociu îşi increţí fruntea, ear bĕtrânul cocoşat incepù a vorbí.

— Servul lui Dumneḑeu: noi nu inţelegem cum slujim Domnului, noi ne servim numai nouă.

— Dar cum vĕ rugaţi lui Dumneḑeu?

Cel mai vêrstnic continuă:

— Eată, aceasta e rugăciunea noastră: Trei eşti tu, trei suntem noi, apără-ne şi ne păzeşte.

Când cel mai bĕtrân ḑise cuvintele acestea, cu toţii îşi inălţară privirile spre ceriu şi ḑiseră toţi cu glas inalt:

— Trei eşti tu, trei suntem noi, apără-ne şi ne păzeşte.

Episcopul nu putù sĕ-şi ascundă surîsul şi ḑise:

— Aţi auḑit, cei drept, de Sfânta Treime, dar rugăciunea voastră nu este bună. Vĕ iubesc buni bĕtrâni; vĕd că vreţi sĕ trăiţi aşa cum îi place lui Dumneḑeu, dar nu ştiţi cum sĕ-i serviţi. Nu aşa trebue sĕ vĕ rugaţi. Ascultaţi-mĕ, vreau sĕ vĕ invĕţ din scripturile dumneḑeieşti, cum a poruncit el, sĕ se roage oamenii.

Şi a inceput sĕ le esplice, cum s'a arĕtat Dumneḑeu omului, cum e tatăl, Fiul şi Duchul sfânt...

— Dumneḑeu s'a coborît pe pămênt, ca sĕ mântuiască pe oameni. El a invĕţat pe toţi cum trebue sĕ se roage. Ascultaţi-mĕ şi ḑiceţi după mine cum ḑic eu: „Tatăl nostru".

Unul dintre bĕtrâni ḑice: Tatăl nostru. Şi celalt ḑice: Tatăl nostru.

In sfêrşit rostí şi al treilea bĕtrân: Tatăl nostru.

— Care eşti in ceriuri.

Bĕtrânii repetară care eşti in ceriuri. Dar cel cu barba lungă şi albă greşí cuvintele, se incurcă şi nu ḑise bine rugăciunea după episcop: al doilea incă nu exprima bine; mustăţile îi crescuseră peste gură aşa că nu putea vorbí curat; micul bĕtrân fără dinţi mormăí ceva de tot neinţeles.

Episcopul mai recită incă odată rugăciunea, şi ei o mai ḑiseră odată. Apoi episcopul se puse pe o piatră inaintea lor, ei priveau la buzele lui, şi ce ḑicea el şi ei ḑiceau.

Episcopul se necăjí cu ei până seara; de ḑece, de douĕḑeci, poate şi de o sută de ori recita aceeaşi rugăciune, şi bĕtrânii mormăiau după el. Incurcau cuvintele, episcopul îi indrepta cu pacenţă şi iarăşi o lua cu ei de la inceput.

Episcopul nu i-a lăsat in pace, până ce n'au invĕţat rugăciunea. Cel dintâiu o invĕţă bĕtrânul cu barba lungă albă; acesta ḑicea intr'una intreagă rugăciunea. O invĕţară apoi şi ceilalţi doi.

mărui nu fac, ci numai folos. Şi drept au, cei ce fac aşa şi bine ar face dacă toţi cetitorii de gazete ar face aşa, că multe notiţe folositoare cuprind gazetele, cari ar prinde bine chiar şi urmaşilor. Cu deosebire reuniunile n'ar fi ertat se lase a li-se perde nici un număr din gazetele ce le au, că acele formează o parte din averea lor. Daună că nu aşa fac, chiar nouă ne este cunoscută o reuniune, care de vre-o 25 ani capětă gazetele şi publicăciunile româneşti gratis, adecă de cinste, şi vai! puţine vei afla intregi din ele. De intrebi de pricină, te trezeşti cu un respuns in cât îţi pare rěu că ai şi intrebat. Dar despre aceasta de altăpată deosebit; atunci i-om şti şi numele acelei reuniuni. Acum se vedem ce folos putem trage din gazetele şi din toate tipăriturile cari intru adevěr nu avem de ce le mai păstra in dulap, fie că ce nu sunt complete, ori că sunt de un conţinut nevrednic? de vom pune gazete vechi ori alte hârtii tipărite in postave şi blănării, se fim sigur că acolo moliile nu s'or incuiba, căci cerneala tipariului place molilor chiar aşa de rěu ca şi camforul. Din asta causă e bine a pune papire tipărite şi pe padiment, sub ţoluri (tepiche). Apoi, o cantă cu apă in care avem un grunz de ghiază, de vom infăşura-o in hârtie de gazete, nu numai că se va păstra tot rece, dar in decursul unei nopţi nici nu se topeşte ghiaţa, aşa o păstrează de recoroasă. Se nu aruncăm dar tipăriturile cu atâta uşurinţă. — i.

Statistica universală. Pămêntul, incongiurat de o atmosferă de la 50 la 80 kilometre de desime, este isolat in spaţiu. Forma se seamănă cu a unei sfere lăţite uşor spre poli, adecă la extremităţile axului de rotaţiune.

Lungimea acestui ax, la diametru, de 12.754.663 metre. Diferinţa este de aproape 45 kilometre. Suprafaţa globului egală 50.095.000.000 hectare. Cele trei pătrimi ale acestei suprafeţe sunt ocupate de mare.

Iată (după cele din urmă lucrări ale unui statistic reputat) intinderea totală a pămêntului curat: Asia, 43.832.152 kilometre pătrate; Europa, 10.064.951; America, 41.414.401; Africa, 30.019.393 şi Australia, 9.042.731. Astfel totalul intinderei pămêntului este de 134.373.628 kilometre pătrate locuite de aproape un miliard suflete.

S'a calculat că, pentru a face ocolul pămêntului, un soldat, umblând ḑiua şi noaptea cu paş de drum, adecă: făcênd o sută paşi pe minută şi patru kilometre pe oară, ar intrebuinţa un an şi 63 ḑile. Pe drum de fer, s'ar intrebuinţa de la 35 la 40 ḑile. O ghiulea de tun ar face ocolul in 21 oare şi 45 minute; lumina şi electricitatea puţin mai mult de $^1/_{10}$ secundă.

Numěrul limbilor cari se vorbesc in lumea cunoscută este de 3023, din cari 597 in Europa, 896 in Asia, 276 in Africa şi 1264 in America.

Locuitorii globului sunt de o mie religii osebite.

Numěrul bărbaţilor este cam de o potrivă cu acela al femeilor.

O pătrime de bărbaţi mor inainte de a fi apucat vêrsta de 7 ani, jumětate inainte de 17 ani.

La 1000 persoane este un centenar (in vêrstă de 100 ani).

Intr'o sută de individe se numeră 6 exagenari (de câte 60 ani); la cinci sute este un octogenar (de 80 ani).

Pămêntul este populat de aproape un miliard de locuitori; in toţi anii mor dintre dênşii 333.338,332; in fie-care ḑi mor 91,334; in fie-care oară 8780; in fie-care minută 60, şi 1 pe secundă. Aceste morţi sunt contrabalanţate de numěrul născuţilor.

Oamenii insuraţi trăiesc mai mult timp de cât flăcăii.

Traiul bun lungeşte viaţa.

Femeile ajung mai uşor de cât bărbaţii vêrsta de 50 ani; dar după trecerea acestei vêrste bărbaţii trăiesc mai mult de cât dênsele.

Economiă.

Florile noastre. Rezeda sau rozeta. Florile cele mai preţuite neamului nostru sunt: rezeda, rujmalinul, măgieranul, rujile, lemnul domnului, calapěrul, cipruşul şi bosuiocul; rară-i afla grădiniţa Româncei, in care se nu fie baremi câteva din florile aceste, dar in cele mai multe — cu deosebire unde sunt fete ori neveste tinere la casă, se află toate, ba pe lângă ele mai afli şi giorgini, vioale, botângi, tătăişi, goroafele (schinteuţele), bărbânacul, muscata (frunḑă creaţă) şi altele.

Fiind foaia aceasta cetită şi de popor ca şi de cărturari mai mari, şi fiind că fie-căruia i-ar plăcea se ştie că oare aceste drăgălaşe făpturi ale lui Dḑeu, florile, cam ce fel de tractare poftesc ca se fie frumoase şi se le âmble bine, rog pe domnul redactor se-mi deschidă o rubrică, care se o umplu eu cu tractări despre flori, intâiu de ale noastre, după aceea despre alte flori, cari merită a fi cunoscute şi cultivate.

Rezeda sau rozeta este una din florile cele mai plăcute tuturor neamurilor, din causa mirosului ei celui puternic şi bun; o aflăm şi in balcoanele palatelor bogaţilor, şi in mica fereastră de la bordeiul sěracului, şi in grădinele cele scumpe ale crailor şi impěraţilor, şi in micuţa grădină a fetei sěrmanei věduve din capul satului. Şi vrednică este se o cultive tot omul, că-i tocmai după ḑisa cântecului:

Când o bate vêntu 'n dos
Umple casa de miros,
Când o bate vêntu 'n faţă
Umple casa de dulceaţă.

Ca simbol este luată rezeda al meritului modest, căci şi ea este aşa, toată-i modestiă, câtă e: frunzele ei sunt lungăreţe, simple, verḑi deschis; cotorul simplu, floarea şi mai simplă, dar totuşi frumoase. Apoi nici că are floarea rezedei colorile garoafei ori ale rujei, nici ale altor flori făloase, dar toţi şi toate o iubesc căci:

Când o bate vêntu 'n jos
Umple casa de miros.

Ea este ca o fată aşeḑată, care-i de la fire frumoasă şi din neam ales, dar nu umblă după toate podoabele şi nebuniile acestui veac, care ne duc la sapă de lemn.

Rezeda-i de două neamuri, amendouě aduse aci din Barbaria, pentru mirosul ei cel bun. Un neam numit rezeda ordinară, care o aflăm prin toate grădinele noastre şi alt neam rezeda ameliorată sau

---

Incepù sě inscreze; luna rěsări din Mare, când episcopul se găti sě plece. Işi luà rěmas bun de la bětrâni, cari se plecară cu reverinţă inaintea lui. Ĭi sărută pe toţi trei şi le legă de inimă sě se roage cum i-a invěţat el.

Urcà barca şi plecă spre navă. In calea sa intoarsă auḑea pe bětrâni cum se roagă. Se apropia mai tare de navă, şi nu mai auḑí glasul rugăciunei lor din pricina murmurului valurilor. La lumina lunei, insě věḑù, că cei trei bětrâni stau incă tot unul lângă altul cel, mic in mijlocul celor doi mai mari.

Barca ajunse la navă, episcopul se urcă pe bord, ridicară ancoră, traseră pânzele, sufla un vênt favorabil şi nava plecă.

Episcopul, reḑimat pe catartul nâvi privia spre insulă. Putea incă sě vadă pe bětrâni... in curênd insě ei dispărură in depărtare; dar insula tot se mai putea distinge... cu incetul dispărù şi ea, şi in sfěrşit nu se mai putea vedea, de cât Marea luminată de lună.

Peregrinii se culcară. De jur imprejur se instăpânise linişte. Episcopul nu putea dormí, el sta singur pe bord şi admira Marea, privind in dreapta in care dispărù insula dinaintea privirei lui, şi gândindu-se la bunii bětrâni. I-a venit minte cât s'au bucurat ei, că au invěţat a se ruga, şi aducea mulţumire lui Dumneḑeu, că i-sa dat ocasiunea, sě vină in ajutoriul bětrânilor, vestindu-le cuvêntul lui Dumneḑeu.

Adêncit in gânduri şedea episcopul pe bord, ochii lui se plimbau pe nemărginitul mărei, indreptându-se mereu in direcţia, unde negura depărtărei a ascuns insula din naintea ochilor sěi. Ceva străluceşte... se apropie... se depărtează... ceva sboară prin aer. Ceva cu aripi albe ca zăpada. Sunt oare pânzele umflate de vênt? Episcopul pândeşte cu ochii ageri: da, vine o năişoară — îşi ḑise — vine cu iuţeală de fulger spre noi. C'un minut mai nainte era incă in mare depărtare şi acum e de tot aproape. Aşa se vede, că e o barcă... dar nu, de sigur nu e o barcă... dar totuş nu seamănă a fi altceva. Grăbeşte după noi şi ne ajunge. Ce sě poată fi, nu poate se afle episcopul. Nu e nici una nici alta. Seamănă o figură de om dar cum poate un om se fugă pe Mare? Aproape inmărmurit de mirare grăbeşte el la cârmaciu.

— Priveşte! ḑise, mai inecându-i-se respiraţia. Ce e aceea, ce e aceea frăţioare?

Şi pe când intreba vede curat, că bětrânii umblă pe de-asupra valurilor Mării, bărbile lor undulătoare strălucesc şi rěspândesc lumină in jurul lor; ei nici nu-şi mişcă picioarele, aşa că omul şi-ar fi putut inchipuí, că sboară pe deasupra apei.

Cârmaciul se uită jur imprejur, se spăriă şi strigă tremurând:

— Ah, Dumneḑeule! Bětrânii ne persecută şi fug pe apă ca pe uscat.

Peregrinii aud ţipětul şi aleargă la cârmaciu. Cu toţii věd, că bětrânii grăbesc spre navă, ţinêndu-se de mâni; cei doi de lături fac cu mânile sě se oprească nava. Ei lunecă pe deasupra Mării, ca şi când ar fugí pe uscat, şi totuş ei nu-şi mişca picioarele. Nu era timp sě adune pânzele, bětrânii ajungênd aşa de repede la navă. Ridicându-şi capetele pe bordul năvii, ei ḑic c'un glas:

— Am uitat, servul lui Dumneḑeu, am uitat invěţătura ta. Când am ḑis'o, am ştiut'o; dar când după o oară am vrut s'o repetăm, o vorbă nu ştiam, iar acum nimic nu mai ştim din ea. Nu mai ştim nimic invaţă-ne din nou.

Episcopul îşi făcù cruce, se plecă adênc inaintea bětrânilor şi ḑise:

— Rugăciunea voastră, bětrânilor, ajunge la ceruri. Nu e chiemarea mea se vě invěţ a vě ruga. Rugaţi-vě pentru noi pěcătoşii.

Şi căḑù in genunchi. Bětrânii mai steteră acolo un moment, apoi iarăşi plecară pe Mare.

Dimineaţa se věḑù o faşiă strălucitoare pe apă, in direcţia bătută de bětrâni.

T. H. O.

rezeda invoaltă. Aceasta-i tot de un neam cu cea de intâiu, numai cât prin lunga tractare cu ingrijire a devenit mai mare, cu spicul floarei mai desvoltat și tot atât de bine mirositoare ca și cea modestă din grădinile noastre.

Rezeda inflorește la umbră ca și la soare, numai cât dacă-i dăm pământ bun in fața soarelui și dacă o plivim și săpăm bine pre lângă ea, atunci se rămurește frumos in toate părțile și se face mai puternică și mai frumoasă.

Rezeda se samênă acolo, unde avem de gând se o avem, că nu bucuroasă se lasă sădită; numai atunci se prinde, dacă o luăm și sădim cu mult pământ pre lângă rădĕcină, și și atunci nu-i priește așa bine, ca dacă o sĕmĕnăm de-a dreptul in locul, unde voim a o avea. Rezeda se desvoaltă foarte repede, de aceea nici nu-i de lipsă se o sĕmĕnăm mai nainte, de cât in luna lui Maiu, și inflorește toată veara, până toamna târdiu ce dă gerul și neaua.

De voim a avea rezeda și in fereastră, o sĕmĕnăm in oale, unde o ducem apoi cu vasul unde voim. In oale o sĕmĕnăm când voim, cam până in August și Septembre, incepênd din Ianuariu. Oalele se umplem cu pământ bun, amestecat cu tinciuială veche cădută de pe ziduri (malter, văcălaș). Oalele se aibă la fund găurele prin care sĕ se strecore apa prea multă și pe găurele punem mai intâiu un hîrb (ciob) de oală, cât palma, ca se remână găurile tot deschise, pe hîrb punem mai intâiu un pumn de găinaț ori gunoiu de porumbei și după aceea pământul. Plină rasă fiind oala cu pământ, sĕmĕnăm firuțele de rezedă, cari sunt ceva mai mărișoare de cât macul, apoi le punem la un loc unde nu trebuesc des udate, d. e. sub o fereastră ori intr'un strat in grădină. ingropate oalele de tot in pământ, căci rezeda nu priește multă apă; pe timp ploios, de-s oalele afară, le acoperim. Intr'o oală lăsăm numai câteva firuțe, 3—5, cele lalte le smulgem, le rărim. Cu udarea lor trebue se fim cu băgare de seamă, nu le udăm des, numai când vedem că cere trebuința, dar atunci — până străbate apa prin tot pământul din vas. Vedi bine că buruene nu vom suferí printre rozetă, fie in oale, fie in strat, și vom căuta adesea omidele verdi, de coloarea cotoarĕlor, care găurește frundele, rodindu-le. Toamna se lasă oalele tot afară până târdiu ce se rĕcește clima, atunci le aducem in casă și le punem intre ferestrile de către soare.

De vom lăsa intr'un vas numai o rezedă și vom cultiva-o cu ingrijire, o putem desvolta foarte frumos și mare; spre scopul acela insĕ ii luăm bobocii când va se infloară, până a ajuns de mare și frumoasă cât voim, d. e. de un metru.

Rezeda e așa iubită de poporul nostru și așa-i de bine cunoscută, cât adi o aflăm și in poesia lui poporală:

Frunză verde rezedă
Nu ești lele vrednică
Sĕ calci in biserică
Nici crucea se o săruți
Nici la popa sĕ te uiți,
Că biserica-i sfințită
Da tu, lele, ești grijită.

i.

*

Têrgul de vară al Timișorii. De și timpul a fost favoritoriu totuș têrgul de vară din est an al Timișorii se poate dice că a fost slab, nu numai din causă că acum multă lume este ocupată cu economia câmpului, ci și pentru că e mare lipsa de bani. Vite cornute și cai s'au adus destule la têrg, insĕ cumpĕrători nu prea erau și nu se prea imbulzeau. De aici se și eplică prețul scădut al vitelor.

Fiind recoaltă bogată poame s'au adus la têrg in cuantități considerabile. Têrgul de poame s'a și desvoltat mai binișor; cumpĕrători au fost mulți și s'au cumperat cuantități mari de poame, pentru a fi transportate in țeri străine, unde in est an a fost recoaltă mai slabă de poame. —

Têrguri de țeară in Checia. Cererea comunei Checia-română din comitatul Torontal s'a acordat din partea ministrului de comerciu și astfel in fie-care Vinere se va ținea in Checia têrg de sĕptĕmână și in fiecare di de 5 Maiu n. și 25 Octomvre n. têrg de țară. La têrgurile de sĕptĕmână se poate ţinĕ și têrg de vite. —

Esposițiune de vite de prăsilă. Reuniunea economică a comitatului Timiș va organisa in est an o esposițiune de vite de prăsilă in centrele comitatului Vêrșeț și in Lipova. Comisiunea arangiătoare esmisă a statorit, ca in Vêrșeț esposițiunea sĕ se țină in diua de 16 Septemvre, ear in Lipova in 30 Septemvre. La aceste esposițiuni se vor distribuí 50 coroane premii din fondul reuniunii comitatense și din cassa reuniunii 200 coroane. — Este dureros numai, că de și această reuniune se numește a comitatului Timiș, in care maioritatea locuitorilor este română, totuș elementul românesc și in această reuniune este consecuent ignorat și interesele Românilor neocrotite și nespriginite in aceeaș mĕsură, in care se recere după lege și dreptate. —

Nou tarif de transport. Cu incepere de la 1 August n. pe linia căii ferate locale Jebel—Ciacova s'a introdus un nou tarif pentru comunicațiunea persoanelor și transportul marfelor. Noul tarif va cuprinde tacsele de călĕtoriă și pentru clasa primă. Este detestabil și păgubitoriu pentru comunicațiune și pentru stat insuși, că astfel de ordinațiuni, tarife și alte eventuale disposițiuni publice nu se dau și in limba română măcar in ținuturi românești cum este și cel al Jebeliului și Ciacovei. Limba maghiară o pricepe de abia unul din o miiă din publicul ce comunică și pe această linia a căii ferate și are afaceri in aceste ținuturi. Șovinismul nicăiri nu se resbună mai groaznic ca tocmai in ale economiei și comerciului. Rea politică. —

Camera comercială din Arad. Camera comercială și industrială din Arad dă de știre că in oarele oficiale se pot vedé și cetí in cancelaria ei concursul escris din partea căilor ferate de stat ung. referitoriu la procurarea și liferarea de tălpare (șliperi) pe seama acelor căi ferate, pre cum și condițiunile liferațiunei. Ofertele adjustate conform prescriselor au sĕ se insinue in scris cel mult până in 7 Septemvre n. a. c., la 12 oare din di. —

Higienă.

Tractarea ranelor la vite. Ranele proaspete ar trebuí spĕlate și curățite bine cu apă rece, fără zăbavă. Scurgerea prea mare a sângelui se poate intârdia prin spălarea cu apă rece in amestec cu puțin oțet sau și mai bine cu „peatră acră", socotind 7 decagr. la 1 litră de apă. De cumva sângele nu s'ar puté oprí astfel, atunci se aplică o legătură din câlți, de fuior sau pânză impăturată, care sĕ se inmoaie mai intâiu intr'o amestecătură de $^1/_4$ litră de apă, 7 decag. vitriol (acid sulfuric) și 5 decag. spirt curat. Rana astfel imblojită se leagă strîns prin o lungă fâșie (fașie) de pânză sau altceva.

O deosebită grijă se va purta ca puroiul de mai târdiu sĕ aibă scurgere liberă. Cerênd trebuința, se va face o crestătură in jos cu ajutoriul cuțitului. Ranele (bubele), din care s'ar fi scurgênd puroiu amestecat cu sânge și puturos, se vor spĕla de 3—4 ori cu un amestec din $^1/_2$ litră de apă, 3 decag. terpentin (terpentină) și 2 grame gălbinuș de ou.

In cele dintâiu 3 dile, așa dar până a nu fi inceput „se coacă", ranele mai mici se vor scălda de repețite-ori cu apă rece, ear ranele mai mari și adênci se vor inzestra cu pânzături cufundate in apă rece și apoi stoarse bine; la fie-care pătrar de oară (ceas), pânzătura se udă cu apă rece.

Pentru de a oprí muștele se recomândă ungerea ranelor, odată pe di, cu păcură. Ranele de la unghii și copite ar trebui lecuite cu oleiu de rapiță. Când incepe puroiul a se scurge, marginile ranei (rănii) și in deosebi partea din jos se va spĕla adese-ori cu apă călduță, svêntând apoi părțile spĕlate și legând ranele cu scame moi, care se ung cu puțină unsoare (unsură) curată de porc. —

Ghicituri.

1) Ce-i zidit din pământ ca Adam, e tras pe roată ca sful Stefan, e ars in cuptoriu ca cei trei coconi, și dacă moare — nime n'o bagă in seamă? (Oala.)

2) Am un purcel rĕu, îl țin de coadă până se ingrașă? (Fusul in mâna torcătoarei.)

3) Ghici-mici ce-i: Bătŭ vêntul, resbună pământul? (Plugul când ară.)

4) Ce-i in munte, in haine scurte? (Oaia.

5) Am o boată invêrgată, tot prin pod aruncată? (Cucuruzul.)

6) Am un cuptoraș, plin de iepurași? (Gura — dinții.)

7) Am o berbință, cu două soiuri de brânză? (Oul.)

Têrgurile de țară.

August.

1. Avrig. 3. Galeș, Uioara. 4. Ațel, Deș, Gernesig, Șomcuta-mare. 6. Drag, Guruslău-mare. Voila. 7. Aiud, Lupu (Farkastelke). 8. Boroșneul-mare, Előpatak, Cic-Cozmas, Kőszvenyes, Mânăsturul-ung. 9. Baia-mare, Baraolt, Cetatea de baltă, Mociu. 10. Șilimegiu. 11. Copșa-mică, Felvinț, Șercaia. 12. Paszmos, Sas-Sebeș. 13. Coroud, Merghindeal. 14. Ormeniș 15. Frata ung., Hațeg Ilia, Jimborul-mare, Sânpaul (Kerelő-Szt.-Pál), Teuș, Viștea inf. 16. Câmpeni, Veneția inf. 17. Bistrița, Măgheruș. 18. Miheș. 20. Cheța (Kece), Cluș, Porumbacul inf., Zelau. 22. Betlean, Criș, (Szász-Keresztur). 23. Baiutin, Jucul inf., M.-Oșorheiu. 24. Geogiul de jos, Năsĕud. 26. Gerghio-Sânmiclăuș, Tășnad, Zăbala. 28. Cic-Szépviz, Drașeu, Făgăraș, Turda-veche. 29. Chetina, Panticeu, Vorumloc. 31. Hălmagiu-mare, Ida-mare.

5. Vêrșeț. 14. Baia-mare, Făget, Panciova.

Posta redacțiunii.

Domnului M. V. in Vêrșeț: Ne bucurăm că ți-a plăcut și a făcut mare impresiune asupra Dtale acea publicațiune, insĕ cererea nu ți-o putem implini nu numai pentru că nu este usitat, mai ales fără voia autorului, ci și pentru că acea publicațiune este deja signată prin inicialele scrietoriului.

Dlui. I. N. din Șuștra: Dacă va fi cu putință vom intrebuința-o in numĕrul următoriu.

Têrgul de producte.

In piaţele din ţērile esterne comerciul este mai vivace, preţurile sunt staţionare.

In piaţa din B p e s t a comunicaţiunea şi comerciul e aproape ca in sēptēmâna trecută. Speciele de grâne principale se căutau. Ele variază in preţuri.

G r â u curat s'a adus puţin la têrg, nici era prea căutat. In sēptēmâna aceasta morile au favorisat puţin grâul de provenienţă indigenă, grâul străin nu prea era. Circulaţiunea sēptēmânei sē urcă la 150,000 māj metrice.

O v e s u l. A fost mai puţin căutat. S'au vêndut vr'o 7 mii de māji metrice şi se plătea, amēsurat cualităţii, cu 5 fl. 90 cr. — 6 fl. 20 cr. per m. m.

C u c u r u z u l, s'a susţinut in preţ, in fine s'au vêndut cu 4 fl 95 cr.—5 fl 28 cr. Cucuruzul nou in Steinbruch lângă Bpesta se cumperă dacă este uscat cu 4 fl 99—5 fl 35 cruceri.

G r â u l este fluctucant. Preţurile variau cu 6 fl 84—7 fl 09 cr.

S ē c a r a incă sau căutat, cumpērătorii erau puţin reservaţi; din afară n'au sosit multe comande. Cu totul a fost o circulaţiune de 6000 māji metrice, iară preţul se stăbili in fine cu 5 fl. 18 cr. — 5 fl. 20 cr.

S ē c a r a de primăvară se da cu 5 fl. 13 cr. — 5 fl, 24 cr. in fine insē remase cu 5 fl. 02 cr. — 5 fl. 20 cr.

O r z u l de nutreţ şi de fabrici a remas staţionar cel ungar cu 5 fl. 20 cr. — 5 fl. 50 cr. cel din esterne nu era mai scump şi se lua in fine cu — 5 fl. 80 cr. cu vamă cu tot.

P ă s t ă i o a s e. Nu se prea căutau din afară; preţurile erau: P ă s u l a puţin căutată măre albă 5 fl. 50 cr. rotundă 6 fl. 25 cr. sură 5 fl. 25 cr. pistriţă 4 fl. 50 cr. pitică 7 fl. cr. M a z e r e 8 fl. 25 cr. — 9 fl. 25 ungară despoiată 16 fl. 10 cr. L i n t e, slab căutată, soiul mai slab 9 fl. mai bun şi despoiat, amēsurat soiului şi mărimei până la 20 fl. M a c sur 28 fl. vênēt 32 fl. C h i m i n, din ţară nu este, cel ollandez 38 fl. (Toate se pricepe, per 100 kilogramuri).

S ē m ê n ţ u r i. Sēmênţă de trifoiu 70—72 fl. de luţernă 64—68 fl. măzēriche 8 fl. 25 cr.— 8 fl. 75 cr. mohor 8 fl. 00 cr. — 8 fl. 50 (tot per 100 Kilogr.), de I i n 11 fl. 00 cr. — 12 fl. 50 cr.

G o g o a ş e 10 fl 50— 12 fl 75.

V i c t u a l i i. Preţurile preste tot scad incă la cei mai mulţi articoli. Gâsce 3—4 fl. Găine 80 cr. — 90 cr. — 1 fl. 20 cr. Coponi 1 fl. 80 cr. şi 2 fl. 60 cr. Ciurcan 3 fl. 50 cr. = 5 fl. — cr. Reţe 1 fl. — cr. -- 1 fl. 30 cr. Pui 1 fl. 20 cr. — 1 fl. 50 cr. per păreche en gros.

O a u ē, 50 până 52 dărabe 1 fl.

C a r t o f i (crumpiri, baraboi, mere de pămênt) au cădut cu 60 cr. la maja metrică: s'au vêndut galbini cu 2 fl. 00 cr. rosa nuoi 1 fl 60 cr. ca covrigii 2 fl 50 de fabrică 1 fl. 00 cr.

P r u n e sêrbeşti 8 fl. 30— 19 fl 20 cr. bosniace 9 fl. 37 cr. — 22 fl. 30 cr. — Lictar, 12 fl. 94 cr. — 14 fl. 50 cr. — M i e r e a destilată cu 33 fl. — C e a r a, notează 153 fl.

C e a p a in cuantităţi mari a remas cu a 4 fl. 80 — A i u l 37 fl (per 100 Kilogr.)

L â n a. Têrgul a fost bine cercetat, comunicaţiunea mai viuă ca in sēptēmână trecută. Lână de vară brută 91 fl. vênētă mai slabă 89 fl. mai bună 114 fl. defectuoasă 75 fl.

C a r n e a d e v i ţ e l. Têrgul bun. Tendenţa tare. Viţei vii 36 cr — 42 cr. tăiaţi 38 cr. — 52 cr. per Kilog. nesocotită darea de consum. — Mieii se ţin 5 fl 48 cr. — 7 fl 40 cr. părechia.

P o r c i i 44—52 cr. de chilă.

U n s o a r e d e p o r c 52 fl. 50 cr. Clisă (slanină, lard) 44 fl. — 48 fl 56 cr. amēsurat cualităţii.

P i e i b r u t e. In sēptēmâna trecută s'au vêndut mai cu seamă piei de oaie, anume 6000 dărabe sêrbeşti cu 97 fl. — 2000 ardeleneşti cu 64 fl. şi 2600 macedonene cu 105 fl. per 100 kilograme.

Preţurile bucatelor din piaţa Timişoarei.

De la 9 August 1894.

După notările societăţii „Lloyd“ din Timişoara.

Grâu, greutatea cualit. 77 chilog. per 100 chilog.	6.58—6.60
„ „ „ 78 „ „ 100 „	6.98—6.99
Sēcară „ „ „ „ „ 100 „	5.10—5.12
Orz „ „ „ „ „ 100 „	4.80—4.90
Ovēs, venturat per 100 chilogr.	5.40—5.80
Cucuruz, nou „ 100 „	5.20—5.50
Rapiţă, „ 100 „	9.80—9.90

Bursa de bucate din Budapesta.

De la 8 August 1894.

Grâu de primavară	fl. 6.29	—
„ „ toamnă	fl. 6.60	—
Ovēs de toamnă	fl. 5.80	—
„ de primavară	fl. 5.49	—
Cucuruz per Mai—Iuni	fl. 5.50	—
„ „ Iul.—Aug.	fl. 5.49	—
Rapiţă	fl.10.10	—

Bursa de Budapesta din 7 August 1894.

Datoriă de stat:

Renta de aur ung. 100, 500, 1000	4%	118.60
„ „ „ „ 10.000	4%	—.—
„ „ „ „ pr. 31 Mart.		118.30
„ „ coroane ung.	4%	95.40
„ „ „ „ pr. 20 Mart.	4%	95.10
Obl. căilor fer. orient. 1876	5%	124.—
„ „ „ de stat, 1889, aur., ...	$4^1/_2$	127.50
„ „ „ „ „ „ arg.	$4^1/_2$	103.—
Obl. cu premii ung., 100.		153.50
„ „ „ „ 50, ...		153.50
Obl. de desdaun. regal., am., ung., . . .	$4^1/_2$%	101.—
„ „ „ „ croate	$4^1/_2$%	102.—
Bonuri rur. ung.	4%	96.—
„ „ croate	4%	99.—
Obl. regul. Tisei (Seghedin)	4%	145.50
„ hipot. croate, 100., ...	5%	—.—
Asemnatele cas. de stat. 6 luni, 100, ...		—.—
Datoria de stat com.. hărtia, Mai-Nov. . . .	$4^2/_{10}$	98.50
„ „ „ „ „ Febr -Aug. . .	$4^2/_{10}$%	98.50
„ „ „ „ arg. Jan.-Jul. . . .	$4^2/_{10}$%	98.50
„ „ „ „ „ Apr.-Oct. . . .	$4^2/_{10}$%	98.50
Renta de aur austr.	4%	119.75
Datoria de stat austr. 1854. 250, ...	4%	150.—
„ „ „ „ 1860, 500	5%	147.—
„ „ „ „ 1860, 100	5%	159.50
„ „ „ „ 1864, 100		198.—
„ „ „ „ 1864, 50		198.—
Obl. oraş. Budapesta 1890	$4^1/_2$%	101.50
Obl. c. fr. bulg.	6%	119.—
„ cu prem. sêrb. 100 fr.	3%	38.—
„ „ „ „ „ „ (stamp. austr.) . .	3%	39.—
„ soc. p. reg. Temeş-Bega	5%	105.—

Sorţuri private.

Imprumutul oraş. Viena din 1874, 100	178.50
Sorţuri din Buda 40	63.—
„ „ „ st. austr.	65.—
Sorţuri reun. „Io-sziv“ 2	3.30
„ „ „ austr.	3,60
„ crucea roşie 5	12 50
„ „ „ austr.	13.50
Obligaţiunile basilicei 5	—.—
„ „ bpestan	10.75
„ „ austr.	11.—
„ crucea roşie italien. 25 lire	12.50
„ „ „ „ austr.	13.50
Instit. de cred. austr. 100	200.—
Crucea roşie austr. 10	19.50
Sorţi Pálffy 40	58.50

Monede.

Galbenul ces. şi reg. tesc.	5.90
„ „ „ „ verig.	5.94
„ austr.-ung. de 8 fl.	9.96
„ de 20 franci	9.92
20 marce	12.28
Lira de aur turcească	—.—
Argintul austr. şi ung.	11.29
100 marce germ. in papir	61.37
„ „ „ de bancă pr. 31 Maiu	61.37

Bursa din Bucuresci pe diua de 6 August 1894.

EFECTE	Dobêndă	SCADENTA CUPOANELOR	OFERITE cu bani gata
IMPRUMUTURI DE STAT ROMANE			
Rentă perpetuă	5%	Apr.—Oct,	$100^3/_4$
„ amortibilă	5%	Apr.—Oct.	$97^1/_8$
„ „ din 1892 .	5%	Ianuarie Iulie	98
„ „ „ 1893 .	5%	Ianuarie Iulie	$98^1/_8$
„ „ $32^1/_2$ mil. .	4%	Ianuarie Iulie	$84^1/_2$
„ „ 50 mil. . .	4%	Ianuarie Iulie	$83^3/_4$
„ „ 274 mil. .	4%	Ianuarie Iulie	$85^1/_2$
„ „ 45 mil, . .	4%	Iunuarie Iulie	$86^3/_4$
Obl. căilor fer. rom. (conv. Schuldverschreibung)	5%	Ianuarie Iulie	—
Obl. de Stat (conv. rur) . .	6%	MaiuNoembre	$100^3/_4$
„ casei pens. a 300 leĭ . .	10	MaiuNoembre	277
IPMRUMUTURI DE ORASE			
Obl. ale com. Bucuresci 1883	5%	Ianuarie Iulie	$86^1/_2$
„ „ „ „ 1884	5%	MaiuNoembre	—
„ „ „ „ 1888	5%	Iun.—Dec.	—
„ „ „ „ 1890	5%	MaiuNoembre	$87^1/_4$
IMPRUMUTURI DE SOCIETATI			
Scris. func. rur.	5%	Iulie Ianuarie	92
„ „ urb. Bucuresci . .	7%	Iulie Ianuarie	102
„ „ „ „ . .	6%	Iulie Ianuarie	100
„ „ „ „ . .	5 %	Iulie Ianuarie	87
„ „ „ Iaşi	5 %	Iulie Ianuarie	$79^1/_2$
Obl. soc. de basalt	6%	Iulie Ianuarie	95

ACTIUNI	Ultim divid.	Valoarea Nomiuala	
Banca naţ. a Rom.	86	500	—
Soc. de asig. Dacia-Rom. . .	35	200	—
„ „ „ Naţionala . .	36	200	—
„ „ „ Patria	—	100	—
„ rom. de construcţiuni .	15	200	—
„ de basalt	30	250	—
„pentru fabr. hârtiei	—	100	—

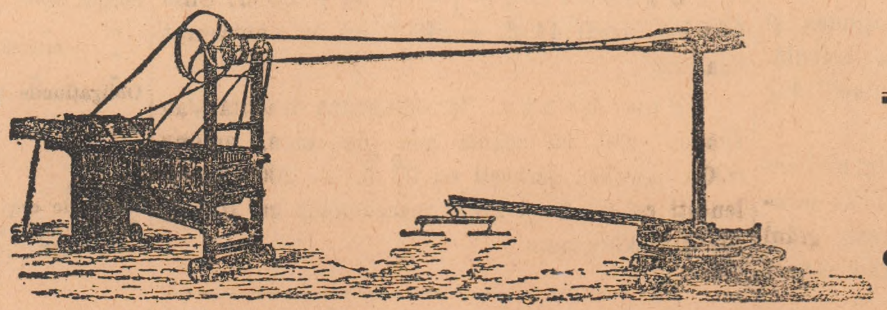
MONETE	OFERITE cu bani gata
Napoleonul	—
Galbenul austriac . . .	—
Coroana germană (marca)	—
Lira sterlină	—
Lira otomană	—
Imperialul rusesc	—
Florinul austriac de hărtie	—
Rubla de hărtie	—
Aur contra argint (agiul) .	0%

CEREALE	Greutatea in libre	OFERITE hectolitrul
Grâu	60	8
Porumb	60	5·75
Secară	—	—
Ovēs	—	—
Orz	—	—
Rapiţă	—	—
Fasole	—	—

SCHIMB	CURSUL
Londra . . cek	25 41
„ . 3 luni	25.27
Paris . . cek	101
„ . 3 luni	100. 25
Francia . cek	—
„ . 3 luni	—
Viena . . cek	$203^1/_4$
„ . 3 luni	$201^1/_4$
„nap. (scurt)	—
Berlin . . cek	124.35
„ . 3 luni	123.70
Germania . cek	—
„ 3 luni	—
Amsterdam3 luni	—
Petersburg 3 luni	—
Belgia . 3 luni	99.90
„ . (scurt)	—
Elveţia . 3 luni	—
Italia . . 3 luni	—

Lista preţurilor franco.

Garanţa
cea mai deplină.

Lista preţurilor franco.

Garanţa
cea mai deplină.

E. GRÜNBAUM, Timisioara

suburbiul Iosefin, strada Hunyadi, vis-à-vis de casa comunala

are onoare a recomânda, garantând pentru construcţiunea cea mai bună şi pentru lucrarea cea mai perfectă, onor. public agronom firma sa care vinde

Locomobile si masine de vapor de imblatit

din probatele fabrice ale domnilor

Clayton & Schuttleworth, pre cum si de la Marschall Sons & Comp.

cu preţurile originale.

Mai departe recomândă bogatul sĕu deposit de

masine de trierat si masine cu cuie de imblatit

numai fabricate **originale** (imitaţiuni mici) de Clayton & Schuttleworth, Hofherr & Schranz, Epple, Maiffarth, Krompach etc. sub deplină garanţă, cu preţurile cele mai ieftine şi cu modalităţile de plătire cele mai comode.

Aici se mai pot procura prompt şi ieftin

părţi d'ale maşinelor in reservă,

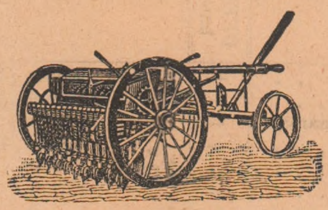
roate de locomobile, udătoare, curele, faurie de câmp, foi de faur, oleu de maşine, ţevi de căzan etc.

Afară de aceea se mai găsesc toate celelalte articole de seson, pre cum:

maşine de cosit, greble de fên, trieretoare, mori curăţitoare,

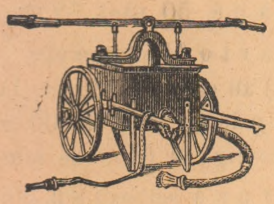
apoi:

unelte pentru cultura pământului, maşine de sĕmênat in deposít.

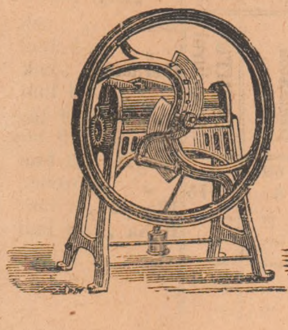

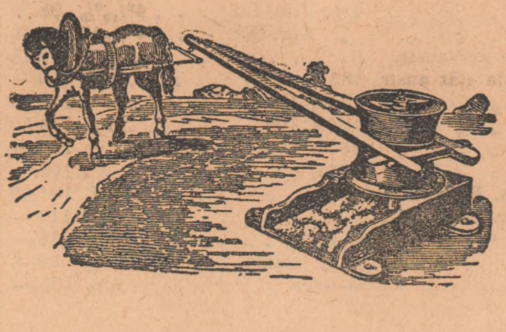
Are atelier bine renduit pentru reparaturi.

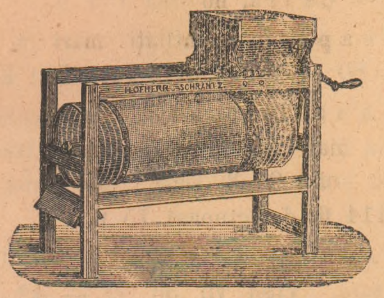
Lucru solid şi ieftin.

3—8

S'a tipărit in „Institutul tipografic, societate pe acţiuni" in Timişoara.